

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

XXI. De Gentilium salute per Gaspare[m] procurata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

nam de solo arario cum antè quadraginta pardaorū millia colligerentur, eo anno ad centū millia insigni accessione summa excreuit. De tumultu verò nullus sermo: nam Saraceni iam se pro victis gerentes obmutescere, & taciti secum sui vatis iniurias decoquere coacti sunt. Ecclesia verò tantam est deinde pacem consecuta, vt præ feruore ac pietate scribat ipse Gaspar, omninò sibi videri, se Ecclesiae nascentis aurea illa sæcula esse assecutum.

CAPVT XXI.

De Gentilium salute per Gasparem procurata.

GASPARIIS caritas per omnes mortalium ordines peruagata, ne gentiles quidem, qui soli videntur mihi superesse, reliquit intactos; ijs eum locum, quem à fide vera remotissimi tenent, extremum damus. Gentiles igitur erant Armuziæ permulti, quibus bonæ pro Dijs colere præ ceteris sollemne

lemne est. Harum multas quotan-
 nis manu mittunt, ijsque tota insula
 impunè vagari licet, si libertatis
 notam schedula è collo suspensa
 circumferant. Neque id tātūm; pro
 eo ac Deos decet excipiuntur: aquā
 illis dare potandam (quæ foris im-
 portatur, cum totâ insulâ desit) in
 cultu diuino reponunt; nosoco-
 mia sanè magnifica & opulenta,
 bobus his foetis aut ægris curandis
 habent, ibi ea illis exhibent, quæ
 nos vulgò in valetudinario infir-
 mis. Herbis ferè vescuntur: nam
 quicquam mactare, quod vitam ha-
 beat (quam plantis inesse negant)
 magnum flagitium arbitrantur; id
 ea maximè ratione adducti, quòd a-
 nimam vitæ fontem, cum illo vate
 diuinæ particulam auræ, & Deum
 ipsum esse arbitrentur. Nec ipsi so-
 lum nihil mactant, sed alios quo-
 que, cum possunt, vel prece, vel re-
 demptis pretio mactandis coercēt.
 Inter has tenebras elucet aliquis
 subobscurus fidei radius in vesti-
 gio Trinitatis: Patri potentiam, Fi-
 lio

lio sapientiam, Spiritui sancto irrogat bonitatem. Fortè hæc ijs ab antiquis Philosophis, Trismegisto & alijs subindicata, ex Christianorum deinde conuictu paulò clariùs ad posteros peruenerunt.

*Iogues
quã vi-
sendi ra-
tionem
habeant.*

Gentilium horum lumina erant Anachoretæ quidam (Iogues ipsi vocant) mira vitæ asperitate. Vestis vulgò, quin & cibus cinere aspergebatur, vt memores essent, quoniam cinis & puluis essent mortales; paupertatem & castimoniam præ ceteris virtutibus vel colebant vel præferebant; paupertatem, imò sordes tinctis luto vestibus ostentabant; cibo non nisi mendicato vescébatur. Stipem porrò petendi hæc erat ratio: in speluncis quibusdam veriùs quàm domibus habitabant in agro suburbano; ex iis cum vesuci vellent erumpentes, vrbis iter ineuntes ad portas subsistebant; nam ingressu suam solitudinem violatam æstimabant. Ibi cornu quoddam inflantes, assuetos iam sono incolas ad cibaria deferenda com-
mone-

monebant: quæ si detulissent plura quam necessitatis ratio posceret, quàm solâ vitâ non etiam valetudine metiebantur, in posterum diem asseruabant. Eorum occupationes magnam habent cum nostris affinitatem, dæmone diuinitatem affectante, & ijsdem quibus ipsum numen coli cupit, officijs gaudente. Nam & noctu matutinas quodammodo preces, & diurnis horis Ecclesiasticam orandi vicissitudinem sacrorum simius imitatur. Contemplationi non parum temporis tribuunt. ea ferè vel de morte, vel de diuinis (vt Theologi vocant) attributis instituitur: quæ de ijs rebus secum ipsi sunt commentati, ad multitudinem, quæ ad eos audiendos conuenit; de morte deque Deo eloquuntur. Quibus omnibus magnam apud suos opinionem sanctitatis sibi comparant: sed Christiani, vt in hisperuidendis acutiores, nullam virtutem tot errorum tenebris obscuratam, & sordibus deturp-

tam admirantur. Nam illi & idola pro Dijs (Pagodes vocant) & feras colunt, & tot commenta proponunt, vt veritatis radium, si quem habent, extinguant, & virtutum speciem, quam praefereunt, deturpent.

Eos potissimum Gaspar, qui ferè capita petebat, est aggressus, satis gnarus, illorum auctoritate omnem gentilitiorum rituum struem consistere. Itaque frequens eos visere, & qui omnibus omnia fieret, vt omnes Christo lucrifaceret, ea ferè proponebat, de quibus ipsi non inuitè loquebantur; & eò quidem libentius quod ijs de virtutibus ageret, in quibus ipse tanto interuallo eos superabat. Itaque non facilè dici potest, vter alterius consortio magis delectaretur: nam & illi Gasparis eloquentiam & animi feruorem admirabantur; ipse eorum consortio, quum alios non habebat, vsus, animum suum sacris colloquijs satiabatur. Ex eo frequenti congressu, & aliorum etiam suorum qui Gasparem nouerant, commendatione il-

lum

lum admirari cœperunt, & ne quid præ se admiratione dignum ducerent, tantùm non loquem esse, morum ac vitæ similitudine prædicabant. Sed Gaspar, qui similes illos sibi facere, non ipse illis similis esse cogitabat, iã paratos & sæpè conuictos ad fidei nostræ sanctitatem exhortatur. Nec admodum renitebantur; sed Præfectus aberat, magna sanctitatis & doctrinæ opinione celebris, non apud suos solùm, sed etiam Saracenos: qua enim ille aqua corpus lauerat, eam ipsi velut sacram æseruabant ac bibebãt. Nec id etiam Armuziæ Rex etsi Saracenus refugiebat. Pedes etiam eius abluere, & venerationis erat & beneficij testimonium. Aberat inquam ille in Arabiæ deserta quædam profectus; alios quoque deserti cultores è sua potestate visurus, & disciplinam, si qua parte deficeret, instauraturus. Omnes itaque suam mutationem illi vni reuersuro quã primum deferebant: qui vbi adfuit officiosè à Gaspare salutatus, facile illius

illius moribus & consuetudine captus est, accedente potissimum sanctitatis fama iam vulgata. Tantum autem ex colloquijs eius profecit ut omninò labasceret. Nam ut erat acri vir ingenio, & Philosophicis præceptis non mediocriter eruditus, facilè manus dabat veritati: sed tamen non ita proclive erat, eam sanctitatis opinionem tot laboribus partam subito profundere, & sui nominis splendorem baptismi aquis extinguere. Verùm instabat Gaspar, ut ne minùs constans esset in amplectenda, quàm perspicax fuerat in perspicienda veritate: quod eum sapius faceret, etiam Deus in animum illapsus, Gasparis sermonem vi suæ gratiæ confirmavit; longam siquidem colloquutionem (ea erat de castitate) ita Iogue conclusit: iam planè mihi amoris compedes iniecisti, sic ut cor meum actuum vnum esse videatur: sed tamen res hæc ut est magni ponderis, triginta dierum spatium ad aliquid certi statuendum peto. Probavit
confi-

consilium Gaspar, & aliquid de suo addidit. Hominem ergò rogat, ut eo temporis spatio quinque flagellorum ictus, in honorem totidem Christi vulnerum assumat; simul ex animo rogans, ut eam animo lucem infundat, qua vtram legē sequi debeat, facilè ac certò peruideat. Is ut erat iam cupidus explēdæ diuinę volūtatis, & suum & Gasparis consilium seriò aggressus est explere.

Accidit porrò nocturnis horis, cum hoc ipsum die quodam impensius ageret, ac simul de diuinis perfectionibus meditaretur, ut delata ad se voce vigil omninò audierit: quid subterfugis? quid moraris? auge, eam viam, quæ tibi monstratur, carpe: sola lex Christianorum directæ est ad salutem via. Admirantem hominem alia res etiam magis commouit. Tum enim vidit vniuersam sollemniosem apud Christianos dierum pompam sibi offerri: ornatas ædes sacras, instructa altaria, fulgentes suis quemque

*Viso ad-
mirabili
e. voce
ad fidem
logū pra-
fecto in-
pellitur.*

vestibus ministros, aureas argenteasque cruces, calices, Ecclesiasticam supellectilem denique vniuersam. Itaque non visis minùs quàm auditis confirmatus, gratijs Deo auctis monentem audiuit, & noctis tenebras damnas, diem suorum votorù complementum cupidus praestolabatur. Hic dæmon omnes nervos intendere, & extrema adhibere cepit, ita res suas componens, vt Armuziæ Regem ad visendum Ioguem religionis causa eodem die induceret. Ea res magnum telum erat ad animum tironis expugnandum: sed tamen vi solatiorum diuinorum adhuc recente repulsum est. Prima luce aduenientem Regem, in latebras sese abdens est frustratus, ne profanos & illicitos Christiano honores admitteret. Inde sub Regis discessum è latebris prorumpens in urbem aduolat, ad Gasparem adit, audita visaque narrat, baptismum petit. Stupuit ciuitas hoc nuntio, Rex ipse, sed maximè Iogues vniuersi, qui fidem suam egregiè exsoluen-

ue
 ti
 ru
 bu
 vi
 su
 sti
 ba
 ne
 exp

 rat
 atq
 hab
 ind
 mu
 ren
 par
 cra
 in
 Ga
 hur
 res
 cap
 co
 min
 ind
 præ

uente, magistri auctoritatem secuti, ad baptismum quoque accurrerunt. Quos omnes, ubi iam satis imbuti Christianæ doctrinæ capitibus visi sunt, stupente vniuersa ciuitate, summa pompa triumphoque Christianorum alba indutos, salutaribus baptismi aquis, à fordibus suis & cinere, ac maximè à peccatis animum expiauit.

Hoc autem totâ Indiâ non admirationi fuit solùm, sed & prodigio, atque ijs quidem sæculis rariore, est habitum. Primario illi Pauli nomen inditum; inde eadem, qua ad baptismum ventum erat, pompa, concurrente tota vrbe, ipsi vnâ cum Gaspare, & cruce præeunte, ad simulacra sua comminuenda perrexerunt: in cuius laboris partem veniens Gaspar, pro eo quo erat in hostem humani generis, diuinos sibi honores arrogantem, odio, non satis sese capiebat. Inde erecta opportuno loco cruce, hæreditatem crucifixi nomine adiit, & domû in eos vsus deinde, quos sequenti cap. explicabo, præparauit.

L 5 Cùm

*Iogues
baptizã-
tur & i-
dola cõ-
minuūt.*

Cum verò Paulus cum socijs iam
 esset Christianis sacris probè eru-
 ditus, ipse aliò aspirabat: Lusita-
 niam, deinde Romam Ecclesiæ ca-
 put, videndi desiderio tenebatur, ut
 ea conspiceret, quibus diuinitus ad
 fidem fuerat inuitatus. Itaque desi-
 derium suum cum Gaspare commu-
 nicat; nec lubens annuebat Gaspar,
 fortè qui futura præsentiret: sed
 tamen Emanuelem de Lima ex præ-
 fectum in Lusitaniam redeuntem
 cum ipse intercessorem adhibuisset,
 Gasparem expugnauit; cuius fi-
 dei commendatus, longam ac diffi-
 cilem viam emensus Lusitaniam te-
 nuit, & Regi oblatum, ab eo recep-
 tus est, velut aliquod ab Asia, ut e-
 rat verè, prodigium. Ibi cum ali-
 quamdiu non sine Gasparis gloria,
 virtutis suæ indicia præbuisset, vi-
 sitato priùs Collegio Conimbri-
 censi, quod ille velut Magistri sui ti-
 rociniũ & cunas venerabatur, cum
 iam se ad iter Romanum accinge-
 ret, celerioribus equis ad Pontifi-
 cem animarum, itinere ad Vicariũ
 inter-

interrupto, profectus est. Ita P. Lucena scriptum reliquit: quanquam etiam sunt, qui reducē velint fuisse ex Europa in Indiam, atque in conuertendis Armuziani Regis vxoribus egregiam operam P. Antonio de Eredea dedisse. Gaspar porrò Iogum conuersione ad ceteros Christo adiungendos bellè vsus est: cūque quotidie sanè multi ex Armuzianis nomen ei darent, secum ille sedulò coepit disquirere, quo pacto Iogum coenobia, quæ illi passim tota Arabia ac Persia virorum ac mulierum habent plurima, ad fidei lumen perducere possent: idque habitu Iogum assumpto, triennioque Armuziani carceris sui expleto, cū neophytis perficere sperabat. Nulibi consistere animus in proximorum salutem incensus poterat, nullis terminis contineri; quod prudentium arbitrato longè maximum est in Gaspare virtutis argumentum.

*Gasparis
zelus.*